

מערכת החינוך כולה כשפולה

ט ליה דיסקין לא גילתה מעולם כשרונות מיוחדים בלימודיה בבית-הספר. כבתו של הקבלן הירושלמי המפורסם שמעון דיסקין, אחד מגדולי הקבלנים הפרטיים בישראל, גדלה סליה בבית מפואר ועשיר, באחד מהרוכזים הנאים ביותר של ירושלים. גם בחברת תלמידי הכיתה השמינית ב"גמנסיה העברית רחביה, לא היתה סליה מקובלת ביותר. הנערה בת 18 היתה ביישנית וטגורה בתוך עצמה. את השעות

תלמידת ישראל אקסלרוד (שמאל) בלי שום אתראה

שלאחר הלימודים בילתה בחוג חברות מצומצם.

כשסיימה את שנת הלימודים השישית בגמנסיה, החליטה המועצה הפאדגוגית להעלות את סליה לכתה השביעית, למרות שהישיגיה בלימודים היו למטה מממוצעים. בפני תלמידים אחרים המליצה המועצה על דרך אחרת: להרשם לבית-ספר מקצועי או חקלאי. אולם מאחר שלטליה לא היתה שום נטיה ללמוד במקצוע או להפוך לחקלאית, היא עלתה לכתה השביעית, המשיכה בלימודיה גם בשמינית, למרות שרמתה לא השתפרה על אף הערות המורים.

אין טעם לבחינה

י וזמנים לפני סיום הלימודים של הכתה השמינית, כשכל תלמידי הכתה התכוננו כבר לסדרה הארוכה והמיגעית של בחינות הבגרות הממשלתיות, פנתה סליה לזבולון טוכמן, מנהל הגמנסיה, שלימד מתמטיקה בשמינית. היא ביקשה להיבחן במבחן זה מוקדם במקצוע זה, אליו ניגשו כל תלמידי המגמה הביולוגית בה היא למדה.

טוכמן סרב. "אינני חושב שיש טעם מיוחד לכך שתיבחני", הסביר לסליה הנדהמת. הוא סירב להוסיף או להסביר דבר.

תשובה דומה קיבלה סליה מהמורה לי ספרות, שהסכים לבחון אותה במקצוע יום קודם לכן, אך שינה את דעתו למחרת. גם הוא השתמש בנימוקי טוכמן: "אין טעם שאבחן אותך".

סליה הבינה כי סיכוייה לגשת לבחינות הבגרות הם מצטיינים. היא ידעה כי הנהלת בית-הספר רוצה למונע מתלמידים נחשלים לגשת לבחינות הבגרות. תלמידים כאלה מורידים את ממוצע הציונים של בית-הספר התיכוני, פוגעים בשמו הטוב של המוסד. הורים שיקראו בעתונים כי אחוז גדול מתלמידי השמינית בבית ספר מסוים נכשל בבחינות הבגרות, סוברים בצדק מנהלי בתי-הספר, יסרבו לרשום את בניהם לאותו מוסד. לעומת זאת לא היה ספק כי מנהגם של הנהלות הגמנסיות, להודיע בסוף השנה לכמה מתלמידיהם כי לא ירשו להם לגשת לבחינות, לאחור שהתמצו בלימודיהם במשך כל השנה ולאחר שהוריהם נשאו במעמסה הכלכלית הכבדה במשך ארבע שנים, הוא

במדניה

דת

גבעת הערלות

בעת ההיא אמר ה' אל יהושע: עשה לך חרבות צורים, ושוב מול את בני ישראל שנית. ועש לו יהושע חרבות צורים, וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות... כי מולים היו כל העם היוצאים (ממצריים) וכל העם הילודים במדבר, בדרך צאתם ממצריים, לא מלו. כי ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר. (יהושע ה')

שוב גבעת של ערלות לא נערמה בישראל, אולם מזה כמה שבועות נערך בישראל מיבצע של מילה שלא היה כדוגמתו מאז שני קודמיו: מילת העם שיצא ממצריים, ומילת בני היוצאים ערב פלישתם לכנען. גורם ה' מיבצע: העליה להמונית מאירופה.

מזה 18 שנה, מאז פרוץ מלחמת הנאצים, לא מלו רוב היהודים במרכז ובמזרח אירופה את בניהם. לא היה להם כל רצון להטיב ביע על ילדיהם סימן כמעט בלתי-מחוק, ה' מזהה אותם כיהודים. אולם כאשר הגיעו ע"ה לארץ, הודקה הבעיה בכל חרפותיה. רוב הערלים נתגלו כבדיקה הכללית הנערכת אצל בני כל הגילים מטעם משרד ה' דתות. לא פחות התעניינו בדבר הבנים הע' רלים עצמם, שלא רצו להיות שונים מחב' ריהם בבית-הספר, ביצעו בכמה מקרים קרי צוננים את המילה בעצמם. אולם ברוב המק' רים האחרים נערכה המילה בבתי-הספר, ה' מלאים כמעט עד אפס מקום בבני כל הגילים העוברים את הניתוח הקל.

מי עז כו'? לא פחות מעסיקה את ראשי הדת בעית נשואי התערבות. אף ששלטונות העליה משתדלים מאד למנוע את עלייתם לארץ של בני או בנות זוגות בלתי-יהודיים, ה' אין היהודים העולים רוצים להיפרד מ' רעיותיהם. לרוב הם מוסרים לוציגי המדינה פרטים כוזבים על הנשים, ומחוסר כל אפי' שרות לבצע בדיקה בארצות מולדתם, מתגלה התרמית רק במאוחר.

הדבר המדאיג את הרבנים הוא שלפי ה' הלכה היהודית, יחוס הבנים הולך אחרי ה' אם, ובנה של נוצריה הוא נוצרי. קבע ה' תלמיד: "נוכרי הבא על בת ישראל, הבן ישראל מעליה ה'." ואילו "בן ישראל הבא על נוכרית, הבן נוכרי גמור". הפתרון הסביר: נסיון-רבא של הרבנות לגייר את הנוצרות הרבות הבאות לישראל.

הממשל הצבאי

אצטרטגיית הגישה הישירה

מכתבים רשמיים, חתומים בחותמת משרד ראש הממשלה, הטרידו בשבוע שעבר את מנוחתם של פליטי כפר בירעם, הויזשבים בכפר גישי הגלילי. תוכן המכתבים, שנכתבו בעברית, היה ולא חידש מאומה: ממי' שלת ישראל מוכנה לשקם את פליטי בירעם בכפר גישי. למכתבים היתה תוספת קטנה: "הצעה זו אינה באה לבטל זכויות ותביעות על רכוש הכפר בירעם, שהוקנה לרשות הפיתוח על פי החוק לרכישת מקרקעין".

תשובות זהות. החידוש במכתבים ה' דשים היתה החתימה. מאחורי השם אהרון נתן, פקיד המחלקה הערבית של משרד ראש הממשלה, ישב במשרד המושל הצבאי בנצרת בחזר צעיר (25), שמונה על-ידי בניג' לטפל אישית בפרשת בירעם. לפני כן ה' טיין נתן בתפקידו הקודם, כמנהל ענייני האזרחיים של העיר עזה בתקופת הכיבוש הישראלי.

נתן פתח במאמציו מיד אחרי ביקורם של שני המוטראנים המארוניים, שבאו לפני חודשיים לישראל כדי לטפל בפרשת בירעם. הוא כינס את נכדיו הכפר, תבע מהם להסי' כיס' להצעות המחודשות. המוכתר-הפליט, איברהים קיסר, הודיע כי אנשי בירעם דוחים את ההצעות. נתן התרגו, הודיע ל' מוכתר כי אין הוא מוסמך בענינו לייצג את הכפר, פנה ישירות לפליטים עצמם. השבוע שלהו פליטי בירעם את תשובו' תיהם לנתן. כולן היו זהות: ההצעה נדחת.

אף כי היהודים לא היו היחידים או הראשונים שהפכו את המילה לסמל דתי, המצרים הקדומים נהגו למול את בניהם זמן רב לפני תקופת משה, והוא הדין לגבי ה' ערבים, גם בתקופה שלפני חיי מוחמד הנביא, אשר לפי האגדה המוסלמית נולד נמול. אף שהקוראן עצמו אינו מזכיר את המילה, מחייב האיסלאם את מילת הבנים ("חיתאוי"), הנערכת בגיל 7, וממליץ גם על מילת הבנות ("חאפד").

Helene Curtis

בערבות סיביר

הרומן המותח שתורגם לכל לשונות אירופה. יריעה רחבה של חיי החברה הגבוהה בארמונות פאר.

תיאור נאמן של השחיתות בחצר הצאר, גדוש עלילות מותחות של גורלות אדם.

32 עמודים — 100 פרוטה • להשיג בכל הקיוסקים

שודות לילה

לפרסום בכל העתונים

- ★ הודעות משפחתיות
- ★ הודעות מסחריות
- ★ ידיעות

עד חצות

„דחף” בע"מ

מחלקת האיתנות

ת.א. רח. אלנבי 123 טל. 3557